

DUES LLISTES DE PARRÒQUIES DEL BISBAT DE VIC DEL SEGLE XII

Fa molt de temps que teníem en pla de publicació dues interessantíssimes llistes de parròquies del bisbat de Vic, sense data coneguda, però que pels seus criteris externs i interns podem precisar que foren fetes al llarg del segle XII. La raó de donar-ne aquí la seva transcripció és perquè elles es troben ben vinculades a l'arxidiòcesi tarragonina. Hi consten efectivament una sèrie de parròquies, en concret les de l'arxiprestat de Sant Martí de Maldà —i algunes de Vinaixa, altres del redós de Sta. Coloma de Queralt, que varen integrar-se a l'arxidiòcesi de Tarragona entre els anys 1146 i 1154, quan l'arquebisbe Bernat de Tort va donar-li la seva organització territorial definitiva. També hi consten, no cal dir-ho, les que hi varen passar el 1957 en virtut del darrer arranjament territorial.

Per alguna d'aquestes parròquies serà un dels primers testimonis del seu funcionament com a parroquials sota la tutela de la seu vigatana. Seria curiós aquí d'exposar alguns dels criteris contradictoris recollits sobre la reconquesta d'aquest tros d'arxidiòcesi tarragonina, repartit entre les comarques d'Urgell i de les Garrigues, però això ens desviaria del projecte inicial. La seva adscripció a la diòcesi de Vic sembla evidenciar que el seu endegament es féu com a extensió del comtat manresà i per tant abans de l'acció directe de penetració promoguda des de les terres tarragonines a partir de mig segle XII.

Les parròquies aquí al·ludides i que des de mig segle XII, en concret abans del 1154, deixaren de formar part del bisbat de Vic són les de Conesa, Les Piles, Biure, Forés i Rocafort, del veïnatge de Queralt, i les de Guimerà, Nalec, Rocafort, St. Martí, Maldà, Belianes, Llorenç, L'Espluga Calva, Tarrés, Els Omellons i Arbeca, a les comarques d'Urgell i de les Garrigues.

PROCEDÈNCIA I DESCRIPCIÓ DELS DOCUMENTS

Els dos documents que aquí es presenten són totalment inèdits i pràcticament desconeguts i es troben guardats a l'Arxiu Capitular de Vic, Calaix E, volum núm. 7. És aquest un volum factici recopilat pel famós arxiver i investigador de Vic el canonge Jaume Ripoll Vilamajor, nat a Preixana (Urgell) el 1775 i mort a Vic el 1843. El propi volum diu clarament el seu autor i finalitat car té per títol *Colección de instrumentos para la historia del territorio de Urgel y de la Villa de Bellpuig en aquel territorio, hecha por el canónigo urgelense doctor D. Jayme Ripoll y Vilamajor, Archivero de la Sta. Yglesia Catedral de Vich*.

No sabem si l'obra de rellegament fou feta pel mateix canonge Ripoll, per l'auxiliar de l'arxiu Jaumar o per algun altre successor immediat d'en Ripoll; probablement es féu quan es van rellegar la sèrie d'apunts i materials històrics d'en Ripoll en els volums en foli i quart titolats *Varios*.

Els documents que formen part d'aquest volum són recollits d'ací d'allà dels arxius vigatans sense indicació de procedència. Els que aquí ens interessen formen els números 1 i 2 de l'esmentat volum i es troben cosits i rellegats en ell essent fàcil el seu desplegament i consulta.

El document 1 diu al capdevall, molt borrós i amb lletra posterior que pot ésser del segle XIII o inicis del XIV: *Hic est instrumentum (?) Rectorum mayore parte est hic prout sequitur*. En el seu llom amb lletra del XIV es llegeix *Nomina omnium ecclesiarum vicensis diocesis*. Amida 640 mm de llargada per 505 mm d'amplada. L'escriptura està disposada en sis columnes de 55 a 57 noms i té una mutilació un xic en diagonal que arriba a atènyer al peu del marge esquerra del document uns cinc centímetres, fent totalment il·legibles molts noms i deixant sols algunes lletres d'altres.

Malgrat no tenir cap data ni referència cronològica la seva lletra correspon a la dels còdexs del segle XII. Està escrit amb tinta vermella i negra; i aquesta ha pres amb els segles un color marró fosc. La llista està disposada fent al·lusió als clergues o rectors de les parròquies així: *Pbr. de Sto. Petro de Osor —VIII—*. Té en vermell la *P* de *Presbiter*, una ratlleta que indica l'abreujament sobre la *b* i la *r* i una ratlla que acaba d'omplir les ratlles per unificar-les en els noms curts o al final dels punts. Té algunes correccions de mà posterior i algun raspat.

El document núm. 2, que considerem més antic cronològicament,

és molt més mutilat; li falta quasi tota la columna primera, sis noms del final de la segona, cinc del final de la tercera, set del final de la quarta, deu del final de la quinta i part dels noms del final de les altres quatre columnes. Originàriament devia medir 684 mm×370 mm, però ara, segons especificàvem, té malmès i rossegat per les rates tot el marge esquerra i el final del document a partir de la banda esquerra. La seva escriptura està repartida en nou columnes de 34 ratlles en la cara i una columna sencera i cinc noms més en el dors.

No té cap nota ni al davant ni al lloç i, com l'anterior, té alguns afegitons de mà posterior i algun raspat. La lletra del dors és molt borrosa pel refregament i brutícia del pergami. Tot ell està escrit amb una sola tinta negra i la lletra pot recular-se a inicis del segle XII.

FINALITAT I DATAÇÓ DELS DOCUMENTS

Perquè es feren aquestes llistes? La resposta sembla donar-la la xifra que es llegeix darrera el nom de la majoria de les parròquies. Encara que no s'expressi enlloc, el VIII, IIII, II, i a voltes un XII o XV, creiem que correspon a la taxa o tributació que les parròquies havien de pagar a l'església catedral, era el tribut dit a voltes catedralic o del sínodo. Apareix en algunes actes de consagració i en altres documents primitius d'arrendament de parròquies. Viladrau per exemple el 1083 devia pagar *octo denarios sinodi*¹.

Tindriem aleshores que la finalitat primordial de les llistes era ésser un registre de les entrades i tributacions fetes a la catedral, modificades a finals del segle XIII i principis del XIV quan el pagament del dret de visita va canviar l'antic sistema de tributació. Per aquesta raó les llistes s'arreconaren el segle XIV i no ens consta que se'n fessin de noves.

Tot això ho deixem en pla d'hipòtesi; esperem que algun estudi posterior sobre aquest punt ens ajudarà a precisar-ho o a esmenar-ho.

Quant a la data dels documents, els criteris externs ens portaven als inicis i a mitjan segle XII i els interns ens confirmen en la mateixa data.

Les parròquies de Tarragona ens forneixen la primera prova, car en la butlla expedida pel papa Anastasi IV, el 25 de març de 1154, on es dona la fixació de les parròquies i bisbats sufraganis de Tarra-

¹ Vegeu el nostre treball *Rodalia i consuetud de la parròquia de S. Martí de Viladrau*. Barcelona 1970, p. 35.

gonà, hi consten les parròquies de Forés, Guimerà, Maldà, Espluga i Tarrés, totes les quals consten en les nostres llistes com encara pertanyents al bisbat de Vic². Evidentment la seva cessió a Tarragona és anterior al 1154.

El mateix any i dia una altra butlla del papa, donada a instàncies de l'arquebisbe Bernat de Tort, exigia a Barcelona la restitució de les esglésies de Sitges, Ribes, Cubelles i Geltrú, i a Vic les de Sta. Coloma de Queralt o de la Marca, de Queralt (Bellprat), Aguiló, Llorac i Savellà, i altres, diu el document, que havien estat ocupades pels respectius sufraganis durant el temps de cautiveri i desolació de Tarragona³.

Per causes ignorades ni Barcelona ni Vic varen cedir aquestes parròquies, però aquesta nova butlla confirma que les anteriors havien estat ja cedides abans del 1154.

Altres raons internes són la modernització per mà posterior d'algun nom arcaic com *Ursalo* escrit a sobre *Medalia*, l'afegitó tardà del *Abbas Sti. Nicolay* (el monestir premonstratenc de Sant Nicolau de Fondarella, fundat el 1220), o millor encara l'anotació de *Prior* sobre el mot *Presbiter de Luciano*, (el primer prior de Lluçà consta el 1168⁴), que ens testifiquen que la llista del primer document, que creiem copiada del segon, estava ja redactada de temps a mitjan del segle XII i va estar en ús durant el XIII.

LES LLISTES DE NOMS

Donem la transcripció de les llistes dels noms dels preveres i de les parròquies basant-nos en el primer document, per ésser el més complet, i al costat hi posem les del segon document per a oferir les variants de lectura que s'observen en força cassos.

Això presenta una dificultat, que preferim aquí ignorar i saltar-nos, i és la que les dues llistes no observen el mateix ordre geogràfic. Seguirem l'ordre del document 1 i adaptarem el 2 a al 1 car, com ja hem repetit, és molt més sencer el document núm. 1 i d'altra banda la seva enumeració presenta un orde més lògic. El document segon se salta un grup de parròquies de l'Urgell i la Segarra, entre les que hi ha les tarragonines, i les posa al final després de fer esment de les del Ripollès.

² MORERA I LLAURADÓ, EMILI. *Tarragona cristiana*. Tom I, Tarragona 1897, p. 573.

³ VILLANUEVA, JAIME. *Viaje literario*. Vol. XIX, Madrid 1851, p. 144.

⁴ Vegeu la nostra obreta *Sta Maria de Lluçà*. Barcelona 1969, p. 36.

Bàsicament, doncs, l'ordre és idèntic a excepció dels 40 darrers noms del document núm. 2 faltats evidentment de lògica en la seva ordenació.

L'enumeració comença per la contrada de les Guillerries, segueix pel Cabrerès, vall de Torelló i volta la Plana començant per la banda del N.O. per acabar al Congost i pujar per Bertí al Moianès. Des d'allà segueix tota la frontera amb Barcelona fins a Vacarisses i Marganell per entrar de ple en el Bages; del Bages salta a l'Anoia i arriba fins a l'extrem de la Marca de Queralt per retornar cap a llevant fins a Prats i la Manresana. Una tercera tungada de les llistes s'extén per totes les contrades de Cervera i Tàrraga, amb inclusió de la part de Maldà fins a Terrers, seguint sempre la part més ponentina del bisbat per arribar fins a Sidamon, la parròquia més extrema del bisbat —a 11 quilòmetres de la ciutat de Lleida—, d'allà gira de nou vers el S.E. resseguint l'altra frontera amb l'Urgell fins a Calonge i Calaf. L'enumeració continua amb tota una sèrie d'esglésies situades en la serralada que hi ha entre La Molsosa, Castelltallat i el Montserrat per a retornar vers Súria, Balsareny, Artés, Gaià, el Lluçanès i el Ripollès. En resum, doncs, és un ordre lògic que segueix les fronteres des de les Guillerries al Ripollès endintant-se fins a mig territori del bisbat. No té en compte ni la divisió comarcal ni la dels deganats o arxiprestats que són de creació molt més tardana.

El bisbat actual no té pas els mateixos límits que li donen aquests documents: ha perdut i ha guanyat noves parròquies des del segle XII. Les principals amputacions tingueren lloc vers el 1154 quan varen passar 16 parròquies a Tarragona, el 1594 quan va crear-se Solsona i se li varen donar els antics deganats d'Urgell i la Segarra amb un total de 21 parròquies amb llurs sufragànies, el 1880 quan va perdre el Montserrat amb les parròquies de Monistrol i Marganell, i el 1957 quan se li varen desmembrar totes les parròquies de les províncies de Tarragona i Lleida, més les de La Molsosa, Súria i Balsareny, amb un total de 31 entitats.

Els petits guanys que la diòcesi ha fet al llarg dels segles no compensen, ni de bon tros, totes aquestes mutilacions⁵.

Fetes aquestes aclaracions donem tot seguit la llista de parròquies amb la seva identificació sempre que ens ha estat possible. La part

⁵ Trobareu una relació detallada de totes aquestes variacions de la diòcesi en la introducció a l'obra *El bisbat de Vic. Estudi socio-pastoral*. Barcelona 1961, de la «Col·lecció de Monografies locals» d'Editorial Montblanc, pp. 22-25.

posada entre [] són els noms que hem refet, bé sigui per mig llegir-se el nom, bé per constar en altres llistes més tardanes del bisbat o en les primeres visites pastorals.

Per a aquesta tasca ens ha servit el document de collació de beneficis i parròquies del bisbat, del 1319, que guarda un ordre molt semblant al de les llistes, de les que se serví probablement. Es conserva a través d'una còpia feta pel P. Jaume Pasqual, treta d'un plet dels anys 1466-1468, ara desaparegut, i copiada als *Sacra Antiquitatis Cathalonix Monumenta*. Ms. 729 de la Biblioteca de Catalunya, vol. 7, fols. 10-16. Una còpia parcial del mateix document amb una llista de parròquies es troba al final del *Cartulari de l'Estany*, de l'Arxiu Capitular de Vic, fol 93 v°; sembla ésser feta al segle xv.

També és de primera utilitat, per a conèixer els sants titulars de moltes esglésies el treball d'E. JUNYENT, *Lista de las parroquias del obispado de Vich, según la visita pastoral del obispo Galzerán Sacosta* (1330-1339), publicat a la «Miscelánea Filológica dedicada a Mons. A. Grieria», Vol. I, Barcelona 1955, pp. 369-389.

Document n.º 2

1. Pbr. de Sto. Petro de Osor .IX.
2. Pbr. de Sta. Cruce .IIII.
3. Pbr. de Sto. Ylario et de suis membris Sta. Margarita [et Sto] Matheo et Sta. M.^a de [Manzulino] .VIII.
4. [Pbr. de Cantaluporum] .IIII.
5. [Pbr. de Sto Vin]cencio [de Soscheda] .IIII.
6. [Pbr. de Cheros] .II.
7. [Pbr. de Fabricis] ...II.
8. [Pbr. de Pruhito] .II.

Document n.º 1

- Pbr. de Sto Petro de Osor .VIII.
- Pbr. de Sta. Cruce .IIII.
- Pbr. de S^o Ylario et de suis membris Sta. Margarita [et S^o Matheo et] Sta. [Maria de Manzulino ...]
- [Pbr. de Cantaluporum] .IIII.
-
-
-
-

1. Parròquia de Sant Pere d'Osor, prov. de Girona, arx. Sant Hilari.
2. Santa Creu d'Horta, durant segles sufragània d'Osor; municipi d'Osor.
3. Sant Hilari Sacalm, amb les seves sufragànies històriques de Sta. Margarida de Vallors, Santa Maria de Mansoli i St. Mateu de Joanet. Aquesta darrera obtingué molt aviat la independència i és del mun. d'Àrbúcies.
4. Parròquia de Sant Martí de Sacalm o Cantallops, al peu del Far; mun. de Susqueda, prov. de Girona.
5. Sant Vicenç de Susqueda, anegada recentment per la presa de Susqueda.
6. Sant Martí de Querós, abandonada, al peu de l'aigua de la presa de Susqueda; mun. de S. Hilari Sacalm.
7. Sant Joan de Fàbregues, abandonada, antiga matriu de Rupit, amb la que forma mun.
8. Sant Andreu de Pruit, veïna de Rupit; mun. propi.

Document n.º 2

Document n.º 1

9. [Pbr. de Sto. Laurenti]o de duo- [bus montibus] ...I.	—
10. [Pbr. de Taverteto] ...I.	—
11. [Pbr. de Falgars] .III.	—
12. [Pbr. de Casserris] .III.	—III.
13. [Pbr. de] villa no[va cum suis memb]ris Sto. Romano et Sto. Pe- [tro]	— e villa mbris
14. [Pbr. Sti Laurentii] de plane[dis cum suis] membris [Sto Saturnino et Sto.] Feli[ce?]	—
15. [Pbr. de Bancells] .III.	—
16. [Pbr. de Spinalbesio] .III.	—
17. [Pbr. de Cerdans] ...I.	—
18. [Pbr. de Villeleonis] .III.	—
19. [Pbr. Ste. Eugenie] .VIII.	—
20. [Pbr. de Vilatorta] .VIII.	— Pbr. de Vilatorta .VIII.
21. [Pbr. de Folguerolis]	— Pbr. de Folgueroles .VIII.
22. [Pbr. de Tavernolis]	— Pbr. de Tavernolas
23. [Pbr. de Savassona]	— Pbr. de Savassona
24. [Pbr. de Roda] .VIII.	— Pbr. de Roda .VIII.
25. [Pbr. de Sº Michael]e .III.	— Pbr. de Sº Michael .III.
26. [Pbr. de Corco]	— Pbr. de Corco .VIII.

9. Sant Llorenç Dosmunts, prop les Viles, sufr. i mun. de Fruit.
10. S. Cristòfol de Tavertet, sobre Sau; mun. propi.
11. S. Pere de Falgars, darrera Cabrera; mun. de Joanetes d'en Bas, com. Garrotxa.
12. Església de S. Vicenç Sarriera, de Verders o de Casserres, sota el monestir, anegada del pantà de Sau. De Sau. Depenia del monestir; mun. Sta. M.ª de Corcó.
13. Sta. Maria de Vilanova de Sau, amb les seves sufragànies de S. Romà de Sau, anegada pel pantà, i Sant Pere de Castanyadell, abandonada; tot mun. Vilanova de Sau.
14. Canònica de Sant Llorenç del Munt; mun. de S. Julià de Vilatorta, dit també de Planeses per trobar-se dintre la demarcació de S. Feliu de Planeses, ara sufragània de S. Sadurní d'Osormort, prop el mas Verneda. Planeses i Sant Sadurní formen el mun. d'Osormort.
15. Sant Andreu de Bancells, a les Guillerries, mun. de Vilanova de Sau.
16. Sant Vicenç d'Espinelves, a les Guillerries, mun. Espinelves, prov. Girona.
17. S. Cristòfol de Cerdans, sufragània d'Espinelves, mun. d'Àrbúcies.
18. Sta. Maria de Vilalleons, mun. de S. Julià de Vilatorta.
19. Sta. Eugenia de Berga, mun. propi nom, veïna de la ciutat de Vic.
20. S. Julià de Vilatorta, tenia sufragània S. Martí de Riudeperes, mun. propi.
21. Sta. Maria de Folgueroles, mun. propi nom.
22. S. Esteve de Tavernoles, mun. propi nom.
23. S. Pere de Savassona, al peu del castell de Savassona, suf. i mun. de Tavernoles.
24. S. Pere de Roda de Ter, antiga església en runes a l'Esquerda, mun. propi.
25. Sant Miquel de la Guàrdia, suf. de Roda de Ter; mun. Masies de Roda.
26. Sta. Maria de Corcó, primitiva església prop La Bertrana, traslladada al barri de L'Esquirol el segle XVIII; mun. propi.

*Document n.º 2**Document n.º 1*

27. [Pbr. de Solerols] .II.	— Pbr. de Solerols .II.
28. [Pbr. de Sº Bartol]omeo .II.	— [Un nom taxat i raspat -illegible]
29. [Pbr. de Sto. Iuliano] de Cabaº .VIII.	— Pbro. de Sto. Bartholomeo
30. [Pbr. de Sto. Marti]no de Corts	— Pbr. de Sº Iuliano de Chab[rera] .VIII.
31. [Pbr. de Sto Petro] de Torilione .III.	— Pbr. de Sº Martino de Cotis .VIII.
32. [Pbr. de Sº Andre]a de Vezola .III.	— Pbr. de Sº Petro de Torilione.
33. [Pbr. de Sta Maria de] Manleo .VIII.	— Pbr. de Sº Andrea de Vetzola
34. [Pbr. de Villa]setrud .III.	— Pbr. de Sta. Maria de Mesleo .VIII.
35. [Pbr. de Sto. Felic]e de Cirviano .VIII.	— Pbr. de Villasetrudis .VIII.
36. [Pbr. de Sto. Vi]ncencio .III.	— Pbr. de Sto Felicio de Cer[viano] .VIII.
37. [Pbr. de Sto. Ma]rcello .III.	— Pbr. de Sº Vincencio .III.
38. [Pbr. de Sto. Quirico] .VIII.	— Pbr. de Sº Marcello .III.
39. [Pbr. de Bisaura .VI]II.	— Pbr. de Sº Quiroco .VIII.
40. [Pbr. de Lades] .III.	— Pbr. de Bisaura .VIII.
41. [gratat i al marge] Pbr. de Ordeg	— Pbr. de Lades .III.
42. [Pbr. de Vineolas .III.]	— Pbr.[gratat].....
43. [Pbr. de Oris] .VIII.	— Pbr. de Vineolas .III.
44. [Pbr. de Sto Ypolito] .VIII.	—
45. [Pbr. de Sto. Martino] .II.	— VIII.
46. [Pbr. de Sta. Cecilia] .III.	—
47. Pbr. de Granollers .VIII.	—

27. S. Miquel de Sererols, prop el mas Subirana, suf. i mun. de Tavertet.
28. S. Bartomeu Sescorgues o Sagorga; mun. Tavertet, abans suf. de Sescorts.
29. S. Julià de Cabrera, sota el santuari de Cabrera, mun. de l'Esquirol.
30. S. Marti Sescorts, del mun. de l'Esquirol.
31. S. Pere de Torelló, vila sota Bellmunt, mun. propi nom.
32. S. Andreu de la Vola, mun. de S. Pere de Torelló.
33. Sta. Maria de Manlleu, centre de la vila de Manlleu; antic priorat canonical.
34. S. Esteve de Vilacetrú, suf. i mun. de Manlleu.
35. S. Feliu de Torelló, abans de Cervià; parroquial de la vila de Torelló.
36. S. Vicenç de Torelló, entre Torelló i S. Pere; mun. propi nom.
37. S. Marcel de Saderra, propera al Ter, mun. d'Oris.
38. S. Quirze de Besora, parroquial de la vila del seu nom.
39. Sta. Maria de Besora, abans dins el castell de Besora, mun. del propi nom.
40. Sant Bartomeu de Llaés, mun. de la Parròquia de Ripoll.
41. S. Miquel d'Ordeig, antiga sufragània de Vinyoles, mun. Masies de Voltregà.
42. S. Esteve de Vinyoles d'Oris, poblet, mun. Masies de Voltregà.
43. S. Genís d'Oris, al peu del castell d'Oris i reconstruïda el XVIII un xic més enllà; mun. Oris.
44. S. Hipòlit de Voltregà, a la vila del seu nom.
45. S. Marti Xic, del Castell o de Voltregà, en runes, prop el castell de Voltregà.
46. Sta. Cecilia de Voltregà, parròquia al mun. del propi nom.
47. S. Esteve de Granollers de La Plana, mun. de Gurb.

Document n.º 2

Document n.º 1

48. Pbr. de Villamirosa .II.	— Pbr. de Villamirosa .II.
49. Pbr. de Sto. Andrea de Gurbo .VIII.	— Pbr. Sti. Andrea de Gurbo .VIII.
50. Pbr. de Vespella .III.	— Pbr. de Vespella
51. Pbr. de Sto. Bartolomei de Gradu .III.	— Pbr. Sti. Bartolomei de Gradu .III.
52. Pbr. de Sorba .III.	— Pbr. de Sorba .III.
53. Pbr. de Sta. Eulalia de rivo meritalibili .VIII.	— Pbro. de S ^a Eulalia de rivo meritalibilis .VIII.
54. Pbr. de Sto Martino .VIII.	— Pbr. de Sto. Martino .VIII.
55. Pbr. de Sto. Quirico .VIII.	— Pbr. de Sto. Quirico .VIII.
56. Pbr. de Reudors .II.	— Pbr. de Rodours .II.
57. Pbr. de Fererons .III.	— Pbr. de Ferreronis .III.
58. Pbr. de Gavadons	— Pbr. de Gavachons
59. Pbr. de Modilia	— Pbr. de M...[grat]. Pbr. ...[altre gratat]...
60. Pbr. de Ursalo, (id est de Melia) [això amb lletra dif.] cum suo membro Munter .VIII.	— Pbr. de Ursalo cum suo membro Montar .VIII. [Posat en aquesta llista entre els num. 32 i 33]
61. Pbr. de Tona .VIII.	— Pbr. de Tona .VIII.
62. Pbr. de Balayano .VIII.	— Pbr. de Balaniano .VIII.
63. Pbr. de Taradello .VIII.	— Pbr. de Taredelo .VIII.
64. Pbr. de Villa adrad	— [No hi és]
65. Pbr. de Seva .III.	— Pbr. de Seva .III.
66. Pbr. de Castaya .III.	— Pbr. de Castania .III.
67. Pbr. de Bruio .III.	— Pbr. de Brui .III.
68. Pbr. de Mora .III.	— Pbr. [...] Mora .III.

48. S. Julià de Vilamirosa, en runes, antiga suf. de Granollers; mun. de Manlleu.
49. S. Andreu de Gurb o Gurb de la Plana, al peu del castell de Gurb; mun. de Gurb.
50. S. Cristòfol de Vespella, rural del mun. de Gurb.
51. S. Bartomeu del Grau, traslladada el 1780 a la població; mun. propi nom.
52. S. Julià Sassorba, rural del mun. de Gurb.
53. Sta. Eulàlia de Riuprimer, a la població i mun. del propi nom.
54. S. Martí de Senfores, traslladada al barri de la Guixa segle XVIII; mun. de Vic.
55. S. Quirze de Muntanyola, rural, quasi despoblada; mun. del propi nom.
56. S. Feliu de Rodors, rural, mun. de Moià.
57. S. Pere de Ferrerons, rural, mun. de Moià.
58. S. Cugat de Gavadons, rural, suf. i mun. de Collsuspina.
59. Sta. Maria de Moià, parroquial de la vila de Moià. Repetida al n.º 84.
60. S. Vicenç de Malla, primitivament d'Orsal; mun. propi - i S. Esteve de Munter, rural, mun. de Muntanyola.
61. S. Andreu de Tona, a la vila del seu nom, la primitiva església és dalt el castell.
62. S. Fruitós de Balenyà, avui Santuari de L'Ajuda, prop els Hostalets, mun. propi.
63. S. Genís de Taradell, parroquial de la vila de Taradell.
64. S. Martí de Viladrau, al peu del Montseny; mun. propi, prov. Girona.
65. Sta. Maria de Seva, parroquial de la pob. de Seva; mun. propi.
66. S. Cristòfol de la Castanya, al Montseny; mun. del Brull.
67. S. Martí de Brull, al Montseny; mun. propi.
68. S. Cebrià de la Mora, rural quasi despoblada; mun. de Tagamanent.

Document n.º 2

69. Pbr. de Tagamanent .VIII.
70. Pbr. de Aquafrigida .III.
71. Pbr. de Sta. Columba .VIII.
72. Pbr. de Sto. Martino .III.
73. Pbr. de Centeyes .III.
74. Pbr. de Bertino .III.
75. Pbr. de Pertxes .III.
76. Pbr. de Valdaniel .II.
77. Pbr. de Faya .III.
78. Pbr. de Castrociro .III.
79. Pbr. de Genebrosa .VIII.
80. Pbr. de Sta. Columba sup[er]iore] .II.
81. Pbr. de Marfa .II.
82. Pbr. de Castelletto .II.
83. Pbr. de Castel terzol .III.
84. Pbr. de Modiliano .VIII.
85. Pbr. de Callers .VIII.
86. Pbr. de Munistrol
87. Pbr. de Granera .III.
88. Pbr. de Viladecavals .III.

Document n.º 1

- gamanento .VIII.
- aqua frigida .III.
- Pbr. de Sta. Columba .VIII.
- Pbr. de Sto. Martino
- Pbr. de Senteies .III.
- de B
-
-
- Pbr. de Castel cirvio .III.
- Pbr. de Genebrosa .VIII.
- Pbr. de S^a Columba sup[er]iore] .II.
- Pbr. de Marfa .II.
- Pbr. de Casteleto .II.
- Pbr. de Castel terçol .III.
- Pbr. de Modola .VIII.
- Pbr. de Callers .VIII.
- Pbr. de Monistrol
- Pbr. de Granera .III.
- Pbr. de Villa cavals .III.

69. Sta. Maria de Tagamanent, sense culte i quasi en runes; mun. Tagamanent.
70. S. Martí d'Aiguafreda, coneguda per Aiguafreda de Dalt, semiabandonada; mun. Aiguafreda.
71. Sta. Coloma de Centelles, parroquial de la vila de Centelles, ditas abans de Pujolric (s. XI-XII) i de Vinyoles (s. XIII-XV).
72. S. Martí de Centelles, al peu del castell, rural; mun. propi nom.
73. S. Esteve del castell de Centelles, més tard dedicada a Sta. Maria, abandonada; mun. S. Martí de Centelles.
74. S. Pere de Berti, rural, semi-abandonada pel despoblament; mun. S. Quirze Safaja.
75. S. Miquel Sesperxes, suf. de S. Martí de Centelles; mun. S. Martí de Centelles.
76. S. Pere de Valldaneu, rural, semi-abandonada; mun. S. Martí de Centelles.
77. S. Quirze Safaja, com. Vallès Oriental; mun. propi nom.
78. S. Andreu de Castellcir, antiga parroquial, església nova al nucli modern; mun. propi.
79. S. Fruitós de Castellterçol, dit abans de Ginebrosa, a la vila de Castellterçol; mun. propi.
80. Sta. Coloma Sasserra, abans dita de Dalt per relació amb el n.º 71; mun. Castellcir.
81. S. Pere de Marfà, rural, abandonada per despoblament; mun. Castellcir.
82. S. Llogari de La Sala o de Castellet, abandonada d'anys, abans suf. de Granera; mun. Castellterçol.
83. S. Miquel del Castell de Castellterçol, capella del Castell; mun. Castellterçol.
84. Sta. Maria de Moià, parroquial de la vila de Moià. Repetida al n.º 59.
85. S. Vicenç de Calders, al poble del seu nom, com Bages; mun. propi.
86. S. Feliu de Monistrol de Calders; mun. propi.
87. S. Martí de Granera, parroquial del poblet de Granera; mun. propi.
88. S. Pere de Viladecavalls, església vella abandonada, la nova a la Colonia Jorba; mun. Calders.

Document n.º 2

89. Pbr. de Talamanca .III.
90. Pbr. de Navarcles .III.
91. Pbr. de Palacio de veza .III.
92. Pbr. de Mureze .VIII.
93. Pbr. de Valle honesta .III.
94. Pbr. de Mata darchs .III.
95. Pbr. de Vacherices
96. Pbr. de Relinars .II.
97. Pbr. de Castelletó .III.
98. Pbr. de Castel bel .III.
99. Pbr. de Marganel .II.
100. Pbr. de Castelgalin .VI.
101. Pbr. de Villa dordi .II.
102. Pbr. de Sº Fructuosio .III.
103. Pbr.
104. Pbr. de Claret .II.
105. Pbr. de Sº Petro d'Auro .VIII.
106. Pbr. de Sto. Acisclo .III.
107. Pbr. [*prepositus*, de mà tardana]
de Minorisa .XII.
108. Pbra. de Sº Jahanne de Villa tor-
rada .II.
109. Pbr. Sª Mª de Villa dordis .II.

Document n.º 1

- Pbr. de Talamanca .III.
- Pbr. de Navarcles .III.
- Pbr. de Palacio deveca .III.
- Pbr. de Murede .VIII.
- Pbr. de Valle onesta .III.
- Pbr. de Mata darchs .III.
- Pbr. de Vacherices .III.
- Pbr. de Linars .II.
- [Un lloc gratat], .III.
- Pbr. de Castel bel .III.
- Pbr. de Marganel .II.
- Pbr. de Castel galin .VI.
- Pbr. de Vilador
- Pbr. de Sto.
- Pbr. de
- Pbr. de
- P
-
-
-

89. Sta. Maria de Talamanca, com. Bages, mun. propi.
90. Sta. Maria de Navarcles, parroquial de la població; mun. propi.
91. Nom antic de Sta. Maria de Rocafort; mun. Rocafort i el Pont de Vilomara.
92. S. Martí de Mura, a la població del seu nom; mun. propi.
93. S. Pere de Vallhonestà, antiga suf. de Castellbell; mun. S. Vicenç de Castellet.
94. Sta. Maria de Matadars o del Marquet, possessió de Sta. Cecília de Montserrat, par. del Pont de Vilomara; mun. de Mura.
95. S. Pere i S. Feliu de Vacarisses, com. Vallès Occid.; mun. propi.
96. S. Pere i S. Fermí de Rellinars, església vella abandonada, nova a la població; mun. propi.
97. S. Vicenç de Castellet, durant segles fou suf. de Castellbell; mun. propi.
98. S. Vicenç de Castellbell, antiga matriu del territori; mun. Castellbell i Vilar.
99. S. Esteve de Marganell, unida el 1143 al mon. de Sta. Cecília de Montserrat; mun. Sta. Cecília de Montserrat.
100. S. Miquel de Castells, ara a la pobl., abans al castell; mun. propi.
101. Sta. Maria de Viladordis, antiga filial de Manresa; mun. Manresa.
102. S. Fruitós de Bages, al poble del seu nom; mun. propi.
103. Tal vegada es faria esment de la capellania exempta del monestir de S. Benet de Bages.
104. Sta. Anna de Claret, antiga suf. de Santpedor, refeta prop el santuari modern; mun. Santpedor.
105. Sant Pere d'Or, contret en Santpedor, a la vila del seu nom; mun. propi.
106. Sant Iscle i Sta. Victòria de Bages, antiga filial de Manresa; mun. Santpedor.
107. El preposit o cap de la canònica de Sta. Maria de Manresa, dita la Seu de Manresa.
108. S. Joan de Vilatorrada, antiga filial de Manresa; el mun. dit des de poc S. Joan de Torroella, per aneixió de S. Martí de Torroella.
109. Sta. Maria de Viladordis, suposem que és una repetició del n.º 101.

<i>Document n.º 2</i>	<i>Document n.º 1</i>
110. Pbr. de Saleles .III.	—
111. Pbr. de Guardiola .VI.	—
112. Pbr. [abbas, de mà tardana] de Monte Serrato	— Pbr. de Monte sarato
113. Pbr. de Medians .III.	— Pbr. de Midians .III.
114. Pbr. de Castell fult .VII.	— Pbr. de Castel folit .VII.
115. Pbr. de Castel aulli .VIII.	— Pbr. de Castel odolino .VIII.
116. Pbr. de Odena .VIII.	— Pbr. de Odena .VIII.
117. [Escrit de mà posterior - Pbr. de Aqualata .III.]	— Pbr. de Aqua lada .III.
118. Pbr. de Monte buyo .VII.	— Pbr. de Monte boio .VII.
119. Pbr. de Tous .VI.	— Pbr. de Touos .VI.
120. Pbr. de Cleriana .III.	— Pbr. de Cleriana .III.
121. Pbr. de Rocheta .III.	— Pbr. de Rocheta .III.
122. Pbr. de Filiol .III.	— Pbr. de Filiol .III.
123. Pbr. de Goda .III.	— Pbr. de Goda .III.
124. Pbr. de Cheralto .VI.	— Pbr. de Cheralto .VI.
125. Pbr. de Bordil	—
126. Pbr. de Sta. Columba .III.	— Pbr. de Santa Columba
127. Pbr. de Monte ergul	—

110. S. Sadurni de Salelles, rural, antiga filial de Manresa; mun. S. Salvador de Guardiola.
111. S. Salvador de Guardiola, restes de l'antiga església a la capella de Gràcia de Cal Miralda, nova, de 1640, al pla; mun. propi nom.
112. Abat de Sta. Cecília de Montserrat, el prior de Sta. Maria era exempt per dependre de Ripoll.
113. S. Andreu de Maians, antiga església en runes, nova al nucli de poblament; mun. Castellfolit del Boix.
114. S. Pere de Castellfolit del Boix, rural, com. Bages; mun. propi nom.
115. S. Vicenç de Castellolí, l'església ha canviat tres vegades de lloc, primitiva al castell; mun. propi.
116. S. Pere d'Odena, matriu de la contrada d'Igualada, primitiva església al castell; mun. propi.
117. Sta. Maria d'Igualada, als orígens petita església filial de S. Cugat del Vallès, del terme d'Odena, més tard esdevinguda la parroquial de la ciutat d'Igualada, formada entorn seu.
118. Sta. Maria del Castell de Montbui o de La Tossa; la parroquialitat passà modernament a Sta. Margarida, junt a la població de Montbui; mun. Montbui.
119. Sant Martí de Tous, com. Anoia; mun. propi nom.
120. Sta. Maria de Clariana, rural; mun. Argençola.
121. Sta. Maria de la Roqueta, antig. sufr. de Fillol. Al castell església de S. Miquel, primitiva; mun. Tous.
122. S. Cristòfol de Fillol o Fiol, rural; mun. Tous.
123. S. Pere de la Goda, antiga sufr. de Fillol; mun. Argençola.
124. S. Cristòfol de Queralt, prop el castell de Queralt, absorbida per la moderna parr. de Bellprat; mun. Bellprat.
125. Sta. Maria?, església agregada a Civit; mun. Talavera.
126. Sta. Coloma de Queralt, parroquial de la vila de Sta. Coloma; prov. Tarragona, com. Conca de Barberà.
127. S. Jaime de Montargull, agregada a Llorac; mun. Llorac, prov. Tarragona.

Document n.º 2

Document n.º 1

128.	Pbr. de Sº Pet. de Aquilone	—
129.	Pbr. de Peles	— [Lletra posterior, <i>Pbr. de Piles</i>]
130.	Pbr. de Benevivere	— [Lletra posterior, <i>Pbr. de Benevivere</i>]
131.	Pbr. de Rocha mora	— <i>Pbr. de Rocha mora</i>
132.	Pbr. de Agilone	— <i>Pbr. de Agilone .VIII.</i>
133.	Pbr. de Argenzola .VIII.	— <i>Pbr. de Argencola .VIII.</i>
134.	Pbr. de Albanel .IIII.	— <i>Pbr. de Albanel</i>
135.	[Amb lletra més tardana, <i>Pbr. de Clareto</i>]	—
136.	Pbr. de Yorba .VIII.	— <i>Pbr. de Iorba .VIII.</i>
137.	Pbr. de Ardesa .II.	— <i>Pbr. de Ardesa .II.</i>
138.	Pbr. de Rubiono .VIII.	— <i>Pbr. de Rubiono .VIII.</i>
139.	Pbr. de Copons .VIII.	— <i>Pbr. de Copons .VIII.</i>
140.	Pbr. de Viciano .VIII.	— <i>Pbr. de Viciano .VIII.</i>
141.	Pbr. de Montefalco .VII.	— <i>Pbr. de Mont falconi .VII.</i>
142.	Pbr. de Maciana .III.	— <i>Pbr. de</i>
143.	Pbr. de Puigfarnet .VII.	— <i>P</i>
144.	Pbr. de Manresana .VI.	—
145.	Pbr. de Prats .IIII.	—
146.	Pbr. de Vim .II.	—
147.	Pbr. de Viver .II.	—
148.	Pbr. de Mirales .VI.	—
-
128. Aguiló té ara per titular Sta. Maria, no Sant Pere, rural; mun. Sta. Coloma de Queralt. V. n.º 132.
 129. S. Martí de les Piles; mun. propi. Desmembrada des del segle XII.
 130. S. Joan de Biure de Gaià; mun. de les Piles. Id. n.º 129.
 131. S. Jaime de Rocamora, antiga suf. de Bellmunt; mun. Argençola.
 132. Sta. Maria d'Aguiló; serà una repetició del n.º 128, o és una altra església desconeguda?
 133. S. Llorenç d'Argençola; com. Anoia; mun. propi.
 134. S. Martí d'Albarells, església refeta en lloc dif. de la primitiva; mun. Argençola.
 135. És el n.º 104 o S. Pere de Claret de Cavallers, suf. de Castelltallat; mun. S. Mateu de Bages.
 136. S. Pere de Jorba, parroquial del lloc. Al castell antiga capella de S. Miquel; mun. propi.
 137. S. Pere d'Ardesa, antig. suf. de Rubió, en runes; mun. Rubió.
 138. Sta. Maria de Rubió, prop el castell; mun. propi.
 139. Sta. Maria de Copons, prop l'Anoia; mun. propi.
 140. Sta. Maria de Veciana; mun. propi.
 141. S. Pere de Montfalcó o Montfalcó el Gros, antiga suf. de Veciana; mun. Veciana.
 142. S. Martí de la Maçana, antiga parròquia amb suf. de Sta. Maria del Grauet o del mateix nom; mun. Veciana.
 143. S. Julià de Puigfarnet, antiga suf. de Castellar; mun. Aguilar de Boixedors.
 144. S. Andreu de la Manresana, suf. de Prats de Rei; mun. Prats de Rei.
 145. Sta. Maria de Prats de Rei, parroquial de la vila, antiga cap. de deganat; mun. propi nom.
 146. S. Pere del Vim o S. Pubim, suf. de Prats de Rei; mun. Prats de Rei.
 147. Desconeguda. És una de les sufragànies de Segur: S. Joan de Vilamajor, S. Pere de Montesquiu o l'Estor?
 148. S. Salvador de Miralles, rural; mun. Veciana.

<i>Document n.º 2</i>	<i>Document n.º 1</i>
149. Pbr. de Segur .VIII.	—
150. Pbr. de Freixanet .XV.	—
151. Pbr. de Rabinat .IIII.	—
152. Pbr. de Cervera .VIII.	—
153. Pbr. Sti. Petri de Cruciada	—
154. Pbr. de Grayanella	—
155. Pbr. de Muntpao	—
156. Pbr. de Monteleo	—
157. Pbr. de Palerols	—
158. Pbr. de Munt palad	—
159. Pbr. de Argenzola	— gincela.
160. Pbr. de Sº Domi	— Pbr. de Sº Do.....
161. Pbr. de Cerba sin	— Pbr. de Che.....
162. Pbr. de Monte maneu	— [lletra diferent] Monte menet.
163. Pbr. de Losor	— Pbr. de Los
164. Pbr. de Montepessullano [amb lletra posterior, Montepetillari]	— Pbr. de pistilla
165. Pbr. de Talavera	— Pbr. de
166. Pbr. de Guardia lata	— Pbr. de g..... lata
167. Pbr. de Sto. Antonino	— Pbr. de Sº
168. Pbr. de Timor	— [P]br. de Timor [D'aquí al final manquen les P inicials]
169. [Amb lletra tardana, Pbr. de Albio]	— [falta]
170. Pbr. de Grayana .XII.	— [P]br. de Graniana
149. Sta. Maria de Segur, antiga gran parr.; mun. Veciana.	
150. Sta. Maria de Freixenet, com. Segarra, prov. Lleida; mun. propi.	
151. Sta. Maria de Rabinat (o Rubinat), com. Segarra; mun. Sant Pere dels Arquells.	
152. Sta. Maria de Cervera, parròquia matriu de la ciutat.	
153. S. Pere de la Curullada, com. Segarra; mun. Granyanella.	
154. S. Salvador de Granyanella, com. Segarra; mun. propi.	
155. Rectoria unida al priorat o pabordia de Sant Pere dels Arquells en el dit mun.: lloc dit Montpeó.	
156. Sta. Maria de Montlleó, lloc deshabitat; mun. S. Antolí i Vilanova.	
157. S. Jaume de Pallerols, prop l'antic camí ral; mun. Talavera.	
158. S. Jaume de Montpalau; mun. S. Antolí i Vilanova. Ara suf. de S. Antolí.	
159. S. Llorenç d'Argençola, igual al n.º 133.	
160. S. Pere de Sant Domí, ara unida a Sant Guim; mun. Freixenet de Segarra.	
161. S. Bartomeu de Carbassí; mun. Argençola.	
162. Sta. Maria de Montmaneu, com. Anoia; mun. propi.	
163. Ossó (Losor, s. xi); terme que limitava el de L'Àmetlla; mun. de Montoliu?	
164. Sant Pere de Montparler, com. Segarra (entre Bellpuig i Tàrraga?).	
165. S. Salvador de Talavera, com. Segarra; mun. propi.	
166. Sta. Maria de Guàrdiolada, Guàrdia Lada o Guàrdia de Cervera; mun. Montoliu de Segarra.	
167. Sant Antolí o S. Antoni, com. Segarra; mun. S. Antolí i Vilanova.	
168. S. Jaume de Timor o Timó, antiga suf. de S. Antolí; mun. S. Pere dels Arquells	
169. Sant Gil d'Albió, com. Conca de Barberà; mun. Llorac.	
170. Sta. Maria de Granyena; mun. Granyena de Segarra.	

Document n.º 2

Document n.º 1

171. Pbr. de Taiadel .XIII.	— [P]br. de Taiadel
172. Pbr. de Tarrega	— [P]br. de Tarrega
173. Pbr. de Mor	— [P]br. de Timor
174. Pbr. de Zalbercs	— [falta]
175. Pbr. de Anglerola.	— [P]br. de Anglerola
[Amb lletra posterior i després	— [falta]
raspat, Abbas darella]	— [falta]
176. Pbr. de Bellopodio	— [falta]
177. Pbr. de Miralcamp	— [falta]
178. Pbr. de Muluruza	— [falta]
179. Pbr. de Alfandarella	
180. Pbr. de Golmers	— [P]br. de Golmers
181. Pbr. de Cidimon	— [falta]
182. Pbr. de Palacio	— [falta]
183. [lletra tardana, Abbas Sti. Nicho-	— [falta]
lay]	
184. Pbr. de Castro novo	— [falta]
185. Pbr. de Sesana	— [falta]
186. Pbr. de Oxafava	— [falta]
187. Pbr. de Avelan	— [P]br. de Avelan
188. Pbr. de Amenla	— [P]br. de Amenla
189. Pbr. de Lorag	— [P]br. de Lorag
190. Pbr. de Guimerans	— [P]br. de Guimerans
191. Pbr. de Amalla [Corregit tardana-	— [P]br. de Amenlla
ment <i>Amallda</i>] .II.	
192. Pbr. de Verdu	— [P]br. de Verdu
193. Pbr. de Prixana	— [Hi ha intercalat] [P]br. de Malpas
-
171. Sant Pere del Talladell, prop Tàrrega; mun. ara agregat al de Tàrrega.
 172. Sta. Maria de Tàrrega, parroquial de la vila del seu nom.
 173. S. Jaume de la Móra; mun. Granyanella.
 174. S. Jaume dels Albercs de la Novella; mun. Castellnou de Seana.
 175. S. Pau (i Sta. Creu) d'Anglesola, com. Urgell; mun. propi.
 176. S. Nicolau de Bellpuig, com. Urgell; mun. Bellpuig d'Urgell.
 177. Sta. Maria i S. Miquel de Miralcamp, com. Segrià; mun. propi.
 178. S. Jaume de Mollerusa, parroquial de la vila del seu nom, com. Segrià.
 179. Sta. Maria de Fondarella, com. Segrià; mun. propi.
 180. S. Salvador de Gólmés, com. Segrià; mun. propi.
 181. S. Bartomeu de Sidamon, a 16 q. de Lleida, com. Segrià; mun. propi.
 182. S. Joan de Palau d'Anglesola; mun. propi.
 183. L'Abat de S. Nicolau de Fondarella, hospital i monestir premostratenc, fundat vers 1224; mun. Fondarella.
 184. S. Joan de Castellnou de Seana, com. Urgell; mun. propi nom.
 185. S. Miquel de Seana; mun. Bellpuig d'Urgell.
 186. S. Miquel d'Utxafava, com. Urgell; mun. propi; oficialment: Vila-sana.
 187. S. Pere de Savellà, com. Conca de Barberà; mun. Savellà del Comtat.
 188. S. Pere de l'Ametlla, com. Segarra; mun. Montoliu de Segarra.
 189. S. Jaume de Llorac, com. Conca de Barberà; mun. propi.
 190. S. Sebastià de Guimerà, com. Urgell, arqueb. Tarragona; mun. propi.
 191. Sta. Maria de Maldà, com. Urgell, arqueb. Tarragona; mun. propi.
 192. Sta. Maria de Verdú, com. Urgell; mun. propi.
 193. Sta. Maria de Preixana, com. Urgell; mun. propi.

Document n.º 2

194. Pbr. de Vergos
195. Pbr. de Zarabaza
196. Pbr. de Vallefecunda
197. Pbr. de Conesa
198. Pbr. de Fores
199. Pbr. de Segura
200. Pbr. de Rochafort
201. Pbr. de Analeg
202. Pbr. de Amaldanel
203. Pbr. de Llorens
204. Pbr. de Espluga calba
205. Pbr. de Terrers
206. Pbr. de Arbeka
207. Pbr. de Beliana
208. Pbr. de Sto. Martino
209. Pbr. de Rubiols
210. Pbr. de Villa grassa
211. Pbr. de Monte liut
212. Pbr. de Mont tornes
213. Pbr. de Gaver .II.
214. Pbr. de Puig alto .IIII.
215. Pbr. de Guardia .IIII.

Document n.º 1

- [P]br. de Vergus
- [P]br. de Rabasca
- [P]br. de Vallefecunda
- [P]br. de Chonesa
- [P]br. de Fores
- [P]br. de Segura
- [P]br. de Rochafort
- [R]br. de Analeg
- [P]br. de Amaldanel
- [P]br. de Lorensie
- [P]br. de Espluga calba
- [P]br. de Terrars
- [P]br. de Arbeka
- [P]br. de Biliana
- [P]br. de Sº Martino
- [P]br. de Rubiols
- [P]br. de Villa grassa
- [P]br. de Monte olio
- [P]br. de Monte tornes
- Pbr. de Gavar .II.
- Pbr. de Puig alt .IIII.
- Pbr. de Guardia 1. .IIII.

194. Església de Vergós de Cervera; mun. Cervera.
195. A la Rabassa hi hagué històricamente dues sufragànies: S. Cristòfol de la Rabassa i S. Andreu i S. Guillem de la Rabassa, aquesta darrera fou més coneguda per S. Guillem o Guim de la Rabassa, les dues foren suf. de Freixenet; mun. Freixenet de Segarra. Es probable que el S. Guillem del n.º 314 sigui una trasposició de Sant Guim de la Rabassa.
196. Sta. Maria de Vallfogona, com. Segarra; mun. Vallfogona de Riucorb.
197. Sta. Maria de Conesa, com. Conca de Barberà, arg. Tarragona des del s. XII; mun. propi.
198. S. Miquel de Forès, id. n.º 197; mun. propi.
199. Sta. Maria de Segura, com. Conca de Barberà; mun. Savellà del Comtat.
200. S. Salvador de Rocafort, com. Urgell, id. n.º 197; mun. Rocafort de Vallbona.
201. S. Jaume de Nalec, com. Urgell, id. n.º 197; mun. propi.
202. Antiga parr. desapareguda de Maldanell (St. Joan?); mun. de Maldà.
203. Parròquia de Llorenç de Vallbona, passada a Tarragona el s. XII; mun. Rocafort de Vallbona.
204. Sta. Maria de l'Espluga Calba, id. n.º 203; mun. propi.
205. Sta. Maria de Tarrés o Terrers, com. les Garrigues, id. n.º 203; mun. propi.
206. S. Crist d'Arbeca, com. les Garrigues, id. n.º 203; mun. propi.
207. S. Jaume de Belianes, com. Urgell, id. n.º 203; mun. propi.
208. S. Martí de Maldà, com. Urgell, id. n.º 203; mun. propi nom.
209. Rubiol, parr. desapareguda (doc. s. XI), entre Tàrraga (?) i Guissona.
210. Sta. Maria de Vilagrassa, com. Urgell, o millor S. Andreu de Vilagrasseta, com. Segarra; mun. de la següent, Montoliu de Segarra.
211. Sta. Maria de Montoliu, com. Segarra; mun. Montoliu de Segarra.
212. S. Joan de Montornès, com. Segarra; mun. Montornès de Segarra.
213. Sta. Maria de Gaver, com. Segarra; mun. Estaràs.
214. S. Andreu de Pujalt, com. Anoia; mun. propi.
215. S. Jaume de Guàrdia Pilosa, abandonada; mun. Pujalt.

Document n.º 2

216. Pbr. de Vilallonga .III.
217. Pbr. de Solaneles .III.
218. Pbr. de Calaf .VIII.
219. Pbr. de Mirambel .III.
220. Pbr. de Cunit .II.
221. Pbr. de Folia —
222. Pbr. de Colonge .VI.
223. Pbr. de Aleno .II.
224. Pbr. de Socharrats —
225. Pbr. de Molsosa .V.
226. Pbr. de Boxadors .V.
227. Pbr. de Lavinera .VI.
228. Pbr. de Puig de mayer .III.
229. Pbr. des Ceger .II.
230. Pbr. de Melancosa .II.
231. Pbr. de Castelar .VIII.
232. Pbr. de Gravalosa .II.
233. Pbr. de Aguilar .VII.
234. Pbr. de Esdarnars
235. Pbr. de Castel taiats .VIII.
236. Pbr. de Fonoiosa .VI.

Document n.º 1

- Pbr. de Vila longa .III.
- Pbr. de Solaneles .III.
- Pbr. de Calaf .VIII.
- Pbr. de Mirambel .III.
- Pbr. de Cunil .II.
- Pbr. de Fulia
- Pbr. de Colonge .VI.
- Pbr. de Aleno
- Pbr. de Socarads
- Pbr. de Molsosa .VI.
- Pbr. de Boxadors .V.
- Pbr. de Lavinera .VI.
- Pbr. de Pug de mager .III.
- Pbr. de Ceger .II.
- Pbr. de Melancosa .II.
- Pbr. de Castelar .VIII.
- Pbr. de Grevalosa .II.
- Pbr. de Agilar .VII.
- Pbr. de Esdarriads
- Pbr. de Castel taiad .VII.
- Fonoiosa .VI.

216. S. Valenti de Vilallonga, antiga matriu del terme de Sesgueioles; mun. S. Martí de Sesgueioles.
217. S. Gil de Solanelles, antiga suf. de S. Pere Sallavinera, darrerament de Prats de Rei.
218. S. Pere de Calaf o del castell, primitiva parròquia, passada més tard a la col·legial de S. Jaume de Calaf.
219. S. Pere de Mirambell, com. Anoia; mun. Calonge de Segarra.
220. S. Vicenç de Conill, església vella al peu de la població; mun. Pujalt.
221. No identificada.
222. Sta. Fe de Calonge, com. Anoia; mun. Calonge de Segarra.
223. S. Miquel d'Aleny, antiga suf. de Sant Pesselaç; mun. Calonge de Segarra.
224. Nom antic de la suf. de S. Ponç de Prades de la Molsosa?
225. Sta. Maria de la Molsosa, prov. Lleida; mun. propi. Desmembrada el 1956.
226. S. Pere de Boixadors; mun. S. Pere Sallavinera.
227. S. Pere Sallavinera: té també l'agregat de Llavinera seu d'un antic castell; mun. propi.
228. S. Jaume de Puigdemàger, sobre la carretera de Manresa a Calaf; mun. Prats de Rei.
229. S. Pere i S. Feliu de Seguers, antiga suf. de S. Miquel de Castellar; mun. Prats del Rei.
230. Sta. Maria de les Coromines, antiga sufr. de Castellar, ara unida a Seguers. Abans hi havia dos masos dits Melancosa, d'on rebria el nom; mun. Aguilar de Boixadors.
231. S. Miquel de Castellar, agregada a Aguilar; mun. Aguilar de Boixadors.
232. Sta. Cecília de Grevalosa; mun. Castellfollit del Boix.
233. S. Andreu d'Aguilar, com. Bages; mun. Aguilar de Boixadors.
234. No identificada. És una de les dues suf. de Castelltallat: S. Pere de Vilalta o Claret de Cavallers?
235. S. Miquel de Castelltallat; mun. S. Mateu de Bages.
236. Sta. Creu de Fonollosa; mun. propi.

<i>Document n.º 2</i>	<i>Document n.º 1</i>
237. Pbr. de Sto. Simeone	— de S ^o Simeone .VIII.
238. Pbr. de Rayadel .VIII.	— Rigadel .VIII.
239. Pbr. de Munistrol .VI.	— Munistrol .VI.
240. Pbr. de Falcos .VIII.	— Falcos .VIII.
241. Pbr. de S ^a M ^a des Grad .III.	— de S ^a M ^a de Grad .III.
242. Pbr. de Cancios .III.	— Cantios .III.
243. Pbr. de Sto. Matheo .III.	— S ^o Matheo .III.
244. Pbr. de Sorisa .VI.	—
245. Pbr. de Castlucio .III.	— gincela [Argençola ?]
246. Pbr. de Pug .VIII.	—
247. Pbr. de Bauzarey .VII.	— Pbr. de Baciaren .VII.
248. Pbr. de Ferran .III.	— Pbr. de Ferran .III.
249. Pbr. de Salent .VIII.	— Pbr. de Salent .VIII.
250. Pbr. de Arters .VIII.	— Pbr. de Artesso .VIII.
251. Pbr. de Orta .III.	— Pbr. de Orta .III.
252. Pbr. de Sarraima .III.	— Pbr. de Sarraima .III.
253. Pbr. de Serra de Sancio .II.	— Pbr. de Serra de Sancio .II.
254. Pbr. de Anvinino [Amb lletra posterior, <i>Avinione</i>] .VIII.	— Pbr. de Avinono .VIII.
255. Pbr. de Rilato .III.	— Pbr. de Rivolato .III.
256. Pbr. de Sta. Eugenia —	— Pbr. de S ^a Eugenia
257. Pbr. de Corneto	— Pbr. de Corneto .III.
258. Pbr. de Margal	— Pbr. de S ^o Marcal .II.
237. S. Simeó de Centelles, antiga església desapareguda, nova de 1615 prop mas Centelles; mun. Rajadell.	
238. S. Iscle i Sta. Victòria de Rajadell; mun. Rajadell.	
239. Sta. Maria de Monistrol de Rajadell; mun. Rajadell.	
240. S. Vicenç de Fals; mun. Fonollosa.	
241. Sta. Maria del Grau, ara en funcions de parroquial de Fals; mun. Fonollosa.	
242. Sta. Maria de Camps, antiga suf. de Fonollosa; mun. Fonollosa.	
243. S. Mateu de Bages; mun. propi nom.	
244. S. Cristòfol de Súrria, a la vila del seu nom. Desmembrada el 1957.	
245. S. Sadurní de Catllús, antiga església prop castell; mun. propi.	
246. S. Jaume de Puigdorca, capella prop mas Puigdorca; mun. Balsareny.	
247. Sta. Maria de Balsareny, parr. de la Vila. Desmembrada el 1957 amb els n.º 246 i 248.	
248. S. Ramon de Subirana, abans de Ferran, antic titular S. Joan?; mun. Balsareny.	
249. Sta. Maria de Sallent, parr. de la Vila. Al castell església S. Esteve; mun. propi.	
250. Sta. Maria d'Artés, antiga església prop castell, runes; mun. propi.	
251. Sta. Maria d'Horta d'Avinyó; Avinyó.	
252. Hi ha dues parroquies veïnes amb aquest nom: Sant Pere i S. Martí de Serraima, les dues eren servides per clergues de Sallent; mun. Sallent de Llobregat.	
253. S. Miquel de Serrassans, rural acabada de restaurar; mun. Sallent de Llobregat.	
254. S. Joan d'Avinyó, l'antiga parr. era prop la Rectoria vella; mun. propi.	
255. S. Marçal de Relat, suf. de Sta. Eugènia de Relat; mun. Avinyó.	
256. Sta. Eugènia de Relat; mun. Avinyó.	
257. Sta. Maria de Cornet, rural; mun. Sallent de Llobregat.	
258. La suposem idèntica al n.º 255.	

Document n.º 2

259. Pbr. de Olo .VIII.
260. Pbr. de Sto. Johanne
261. Pbr. de Terraciola .VIII.
262. Pbr. de Caraul .II.
263. Pbr. de Ciresia
264. Pbr. de Oristano .VIII.
265. Pbr. de Sº Felice de Serra .III.
266. Pbr. de Pedros
267. Pbr. de Gayano cum suis Sto. Michaele et Sto. Stephano .VIII.
268. Pbr. de Sº Paulo de Pinos .II.
269. Pbr. de Merles .VIII.
270. Pbr. de Torrezella —
271. Pbr. de Prats .III.
272. Pbr. de Luciano [anotat més tard a sobre *Prior*]
273. Pbr. de Lanars .III.
274. Pbr. de Pardines .III.
275. Pbr. de Olost cum suis Sº Yenesio et Sta. Cruce .VI.
276. Pbr. de Albochers —
277. Pbr. de Albers .III.

Document n.º 1

- Pbr. d'Olo .VIII.
- Pbr. de Sº Johane
- Pbr. de Terra cola .VIII.
- Pbr. de Caraul .II.
- Pbr. de Ciresa
- Pbr. de Oristidano .VIII.
- Pbr. de Sº Felicio de Serra .III.
- Pbr. de Petroso
- Pbr. de Gaiano cum suis de Sº Michaele et Sº Stephano .VIII.
- Pbr. de Sº Paul de Pinos .II.
- Pbr. de Merles .VI...
- Pbr. de Torre.....
- Pbr. de
- Pbr. de Luc
- Pbr. de Lan
- Pbr. de Pard
- Pbr. de Sª M.....lost cum
..... si et Sª
- Pbr. de Albocers
- Pbr. de Albars .III.

259. Sta. Maria d'Oló, dalt el castell; mun. propi nom.
260. S. Joan d'Oló, antiga esglés. en runes, nova s. XVII al pla; mun. S. Maria d'Oló.
261. S. Feliu de Terrassola (vulg. S. Feliuet); mun. Sta. Maria d'Oló.
262. S. Genís de Carauil, suf. d'Oristà; mun. Oristà i Muntanyola.
263. S. Julià de la Cirera, desapareguda totalment, vers mas i castell de la Cirera; mun. S. Feliu Sasserra.
264. S. Andreu d'Oristà, com. Osona; mun. propi.
265. S. Feliu Sasserra, a la petita vila del seu nom; mun. propi nom.
266. S. Amanç de Pedrós, suf. de Gaià, sense culte; mun. Gaià.
267. Sta. Maria de Gaià, com. Bages; i S. Esteve de Vilaramó, suf. de Gaià; mun. Gaià; S. Miquel de Terradelles, antiga església sense culte, nova s. XIX; mun. Sta. Maria de Merlès.
268. S. Pau de Pinós, com. Berguedà, rural; mun. Sta. Maria de Merlès.
269. S. Martí de Merlès, rural, enfront Sta. Maria de Merlès del Berguedà; mun. Sta. Maria de Merlès.
270. S. Pere de Torroella o del Grau, antiga suf. de Sta. Maria de Lluçà, prop Prats; mun. Lluçà.
271. S. Vicenç de Prats, primer suf. de Lluçà, després de Pardines, ara independent; mun. Prats de Lluçanès.
272. Sta. Maria de Lluçà, transformada en canònica agustiniana el s. XII; mun. propi.
273. S. Andreu de Llanars, suf. de Pardines i després de Prats; mun. Prats de Lluçanès.
274. Sta. Eulàlia de Pardines, antiga matriu de Prats, rural; mun. Prats de Lluçanès.
275. Sta. Maria d'Olost, amb les sufragànies de S. Genís Sadevesa; mun. S. Bartomeu del Grau, i Sta. Creu de Jutglars; mun. Olost.
276. S. Jaume i S. Cugat d'Alboquers, antiga suf. de Sta. Eulàlia de Riuprimer; mun. S. Bartomeu del Grau.
277. S. Martí del Bas o d'Albars, rural; mun. propi nom.

<i>Document n.º 2</i>	<i>Document n.º 1</i>
278. Pbr. de Perafita .VI.	— Pbr. de S ^o Petro de Pera fita .IIII.
279. Pbr. de Sto. Baudilio .VIII.	— Pbr. de S ^o Baudilii .VIII.
280. Pbr. de Pin .II.	— Pbr. de Pin .II.
281. Pbr. de Villa longa —	— Pbr. de Vilalonga
282. Pbr. de Genestet —	— Pbr. de Genested
283. Pbr. de Pens .VI.	— Pbr. de Pents .VI.
284. Pbr. de Loces	— Pbr. de S ^a Maria de Loces
285. Pbr. de S ^o Stephano de Valle es- pirans	— [De mà diferent: <i>Pbr. S. Stephani de Valle espiranis</i>]
286. Pbr. de S ^o Martino de Viniolis —	— Pbr. de S. Marti de Vinales
287. Pbr. de Saturnino de Soveiles	— Pbr. de S ^o Saturni de Sovidiviles
288. Pbr. de S ^o Petro Rivipulli	— Pbr. de S ^o Petro de Ripullo
289. Pbr. de S ^o Yuliano de Vallefec- cunda	— Pbr. de S ^o Iulia de Val fagona
290. Pbr. de S ^o Vincencio de Pugmal	— Pbr. de S ^o Vincencio de Pugmal
291. Pbr. de Vidra .VI.	— Pbr. de Vidran .VI.
292. Pbr. de S ^a Margarita de Cabayes .IIII.	— Pbr. de S ^a Margarita de Cabages .IIII.
293. Pbr. de Malay	— Pbr. de Melan
294. Pbr. de Sto Bartolomeo de Chuil- dasens .IIII.	— Pbr de S. Bartolmeu vil de asino .II.
295. Pbr. de Matamala	— Pbr. de S ^a Maria ta mala
296. Pbr. de S ^o Vincencio de Mazanos	— de S ^o Vincencio ... Macanos
297. Pbr. de S ^o Stephano de Cuminaz	— S ^o Stephano minac
278. S. Pere de Perafita, com. Osona; mun. propi.	
279. S. Boi de Lluçanès, església de la pobl. del seu nom.	
280. S. Genís de Pi, suf. de S. Agustí de Lluçanès. Aquesta darrera no s'esmenta en les llistes.	
281. S. Pere de Vilallonga, més tard dita de Serrallonga, suf. d'Alpens; mun. Alpens.	
282. S. Joan de Genestet? de la demarcació de S. Pere de Sora, o tal vegada apellatiu antic de Sora que tampoc s'esmenta en les llistes, encara que és probable que falti al principi després del n.º 39.	
283. Sta. Maria d'Alpens, a la població del seu nom.	
284. Sta. Maria de les Llosses, com. Ripollès; mun. propi.	
285. S. Esteve de Vallespirans; mun. Les Llosses.	
286. S. Martí de Vinyoles de Portavella; mun. Les Llosses.	
287. S. Sadurni de Sovelles; mun. Les Llosses.	
288. S. Pere de Ripoll, parroq. de la vila al costat del monestir, avui sense culte.	
289. S. Julià de Vallfogona: Vallfogona del Ripollès.	
290. S. Vicenç de Puigmal, suf. de Llaers; no confondre amb la veïna Sta. Lucia de Puigmal, suf. de Vallfogona.	
291. S. Hilari de Vidrà, com. Ripollès; mun. propi.	
292. Sta. Margarida de Cabagés, o del Pujol, suf. de Vidrà, prop Ciurel; mun. Vidrà.	
293. S. Pere de Milany, avui desapareguda, al peu del castell de Milany; mun. Vidrà.	
294. S. Bartomeu de Covidas, suf. de Vidrà, en runes; mun. Vidrà.	
295. Sta. Maria de Matamala; mun. Les Llosses.	
296. S. Vicenç de Maçanós, suf. de Matamala; mun. Les Llosses.	
297. S. Esteve de Comià, coneguda per Roma; mun. Borredà.	

Document n.º 2

Document n.º 1

298.	Pbr. de S ^a Eulalia de Viladonga	—	 S ^a Eulalia ... Viladonega
299.	Pbr. de S ^o Stephano de Ripa	—	Pbr. de S ^o Stephano de Riba
300.	Pbr. de S ^o Felice —	—	Pbr. de S ^o Felicio
301.	Pbr. de Mongrony —	—	Pbr. de Mogron
302.	Pbr. de S ^o Martino de Puymal	—	Pbr. de S ^o Marti de Prui mal
303.	Pbr. de S ^o Quintino de Puy redon	—	Pbr. de Quinti de Pug rotundo
304.	Pbr. de S ^o Laurencio de Camp devana	—	Pbr. de S ^o Laurencio de Camp da- vana
305.	Pbr. de S ^o Petro de Auira	—	Pbr. de S ^o Pere de Avira
306.	Pbr. de S ^o Xpoforo de Camp da- vana	—	Pbr. de S ^o Xpofor de Camp davana
307.	Pbr. de S ^o Martino de Armancias	—	Pbr. de S. Marti de Armancias
308.	Pbr. de S ^o Salvatore	—	Pbr. de S ^o Salvator
309.	Pbr. de S ^a M ^a de Vitabona	—	Pbr. de S ^a Maria de Vidabona
310.	Pbr. de S ^o Martino de Aguaza	—	Pbr. de S. Marti de Aguaza
311.	Pbr. de S ^o Iohannis et Pauli	—	Pbr. de Iohannes et Pauli
312.	Pbr. de Seguries	—	[De mà diferent: <i>Pbr. de Sogoriles</i>]
313.	Pbr. de Sotsrocha	—	Pbr. de Susroca
314.	Pbr. de S ^o Guillelmo	—	Pbr. de S ^o Guillelmo
315.	[amb lletra tardana, <i>Abbas Stag- nensis</i>]	—	[A partir d'aquí segueixen del nú- mero 160 al 212, amb algunes omis- sions i a voltes amb ordre diferent]

298. Sta. Eulàlia de Viladonga, com. Ripollès; mun. propi.
 299. S. Esteve de la Riba; mun. Viladonja.
 300. S. Feliu d'Estiula; mun. Viladonja.
 301. S. Pere de Mogrony, sobre el santuari, ara filial de Gombrèn; mun. Gombrèn.
 302. S. Marti de Puigbó, el nom Puigmal va canviar-se en Puigbó el segle XIII, suf. de Gombrèn; mun. Gombrèn.
 303. S. Quinti de Puigrodon (Puig-rodon); mun. Campdevàrol.
 304. S. Llorenç de Campdevàrol, en runes prop la carretera de Ripoll a La Pobla; mun. Campdevàrol.
 305. S. Pere de Huire o d'Aüira, més tard i ara suf. de Puigrodon; mun. Campdevàrol.
 306. S. Cristòfol de Campdevàrol, ha conegut tres emplaçaments: la primera fou volada el 1936, la segona és prop el cementiri, la tercera a la població; mun. propi.
 307. S. Marti d'Armàncies; la primitiva era a la muntanya vers el mas S. Marti, l'actual s. XVII; mun. Campdevàrol.
 308. Segurament antic titular de la p. de S. Julià de Saltor o Sautor, o una ruda interpretació del nom Sautor; mun. Ogassa.
 309. Sta. Maria de Vidabona, rural, abandonada; mun. Ogassa.
 310. S. Marti d'Ogassa; mun. propi amb capitalitat a Surroca.
 311. SS. Joan i Pau, antiga parroquial de la Vila de S. Joan de les Abadesses, avui en runes.
 312. S. Pau de Segúries, prop el Ter; mun. propi nom.
 313. S. Marti de Surroca, la població és prop les mines de carbó; mun. Ogassa.
 314. Sant Guillem o S. Guim, creiem que és una trasposició que equival al n.º 195, o en tot cas capella desconeguda al Ripollès.
 315. L'abat de l'Estany, dignitat creada per primera vegada vers el 1113 i definitivament el 1264.

Encara que en la tasca d'identificació de les parròquies hi hem remarcat un parell o tres de repeticions i alguna omissió, molt poques —cosa explicable pel caràcter més aviat utilitari i fiscal del document—, creiem que aquestes llistes del segle XII són molt completes i útils, i que tenen un gran valor històric i filològic. A part de la famosa acta de consagració de la catedral d'Urgell del 835 o 839 ignorem que s'hagin conservat llistes semblants de cap altre bisbat.

Amb gust les oferim als estudiosos de totes les branques, desitjant que els puguin ésser d'alguna utilitat. Per la nostra banda, la tasca sempre enutjosa de la seva transcripció i identificació queda compensada pel deure de gratitud que tots els qui treballem en el camp de la història, sobre tot en temes d'història comarcal i local, tenim envers el traspassat canonge Joan Serra i Vilaró, a qui van dedicades aquestes planes.

ANTONI PLADEVALL

*Professor d'Història eclesiàstica.
Facultat de Teologia de Barcelona*